

СТАНОВИЩЕ

на дисертационен труд за присъждане на научна и образователна степен „Доктор“

от проф. д-р Катерина Димитрова Витлиянова, дмн – Софийски Университет „Св Климент Охридски“ Медицински факултет, Катедра „Вътрешни болести, фармакология и клинична фармакология, педиатрия, епидемиология, инфекциозни и кожни болести“

Становището е съобразено с изискванията за изготвянето на становища за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“. Документите са подадени по електронен път в законно регламентирания срок. Представените от кандидата комплект материали на електронен носител за изготвяне на становище, както и дисертационен труд и автореферат на хартиен носител са в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Медицински университет „проф. Д-р Параскев Стоянов“ гр. Варна

I. Процедура по защита

Становището е изготвено въз основа на заповед № Р-109-204/ 03.06.2026 г. на Ректора на МУ Варна в съответствие с решение на Катедрения съвет на Катедрата по вътрешни болести при Медицинския университет „Професор д-р Параскев Стоянов“-Варна на основание чл. 62, чл. 63 и чл. 66 от Правилника за развитие на академичния състав в МУ – Варна и чл. 29 от Правилника за прилагане на закона за развитие на академичния състав в Република България, във връзка с доклад № Р-109-312/ 20.07.2021 г. от Доц. д-р Атанас Ангелов д.м., Ръководител на Катедрата по вътрешни болести при МУ-Варна, с решение на Факултетния съвет на Факултета по медицина. съм определена да изготвя становище на дисертационния труд на д-р Цветан Христов Желев на тема „Съпровождаща каротидна патология при сърдечна инвазивна диагностика“, научен ръководител: проф. д-р Светослав Живков Георгиев, дм за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“ по докторска програма „Кардиология“ в област на висше образование 7.3 Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1 Медицина.

II. Кратки автобиографични данни

Д-р Цветан Желев завършва Медицински университет „проф. д-р. Параскев Стоянов“-гр.Варна през 2007г. От ноември 2007 г. работи и специализира във втора кардиологична клиника по обща и инвазивна кардиология на УМБАЛ „Св.Марина“ Варна. От февруари 2008 г. до октомври 2008 г. специализира кардиология в болница Хадаса, Израел. През м.12.2014 г. придобива специалност по кардиология, а от м.08.2015 г. е сертифициран в областта на инвазивната кардиология. От 2017 г. е асистент по кардиология към катедра Вътрешни болести. Д-р Желев е преминал обучения по Доплерова сонография и Ехокардиография - фундаментално и експертно ниво. Член е на Българското кардиологично дружество и на Българското дружество по инвазивна кардиология. Обект на неговите интереси са конвенционалната и по-специално инвазивна кардиология. притежава задълбочени познания и умения в областта на кардиологията и инвазивната диагностика и лечение на сърдечно-съдовите заболявания.

III. Структура на дисертационния труд

Дисертационният труд е написан на 119 страници: въведение 1 стр., литературен обзор 49 стр, цел и задачи 1 стр., материал и методи 13 стр., резултати и обсъждане 34 стр.,

изводи 1 стр, приноси 1 стр. Авторът демонстрира добро познаване на съвременната литература и използва значителен брой литературни източници, включително актуални международни публикации. Списъкът на цитираната литература включва 201 заглавия, от които 7 на Български автори и 194 на чуждестранни автори. Работата е онагледена с 11 таблици и 21 фигури. Проучването е проведено във II-ра клиника по кардиология към УМБАЛ „Света Марина“ Варна в периода от 2016 до 2019 г. Процедурата по включване на пациенти е стартирана след одобрение на Комисията по етика на научните изследвания към МУ гр. Варна.

IV. Актуалност и значимост на темата

Атеросклерозата представлява системен процес, ангажиращ различни съдови басейни, като най-честите клинични прояви са исхемичната болест на сърцето и мозъчно-съдовата болест. Съвременните литературни данни показват, че каротидната и коронарната атеросклероза рядко съществуват изолирано, а по-често са прояви на генерализиран атеросклеротичен процес.

Наличието на комбинирана съдова патология е свързано с повишен риск от миокарден инфаркт, исхемичен мозъчен инсулт, по-висока периперативна заболеваемост и по-неблагоприятна прогноза. Въпреки това, каротидната патология често остава недооценена при пациенти, насочени за инвазивна кардиологична диагностика.

Ранното идентифициране на пациентите с мултифокална атеросклероза има важно значение за рисковата стратификация, терапевтичното поведение и профилактиката на бъдещи съдови инциденти.

V. Същност на дисертационния труд

Целта на проучването е да се анализира връзката между каротидната и коронарната атеросклероза, влиянието на основните рискови фактори върху тежестта на съдовото засягане и диагностичната стойност на различните методи за оценка на каротидната патология.

В дисертационния труд са използвани съвременни клинични, инструментални (инвазивни и неинвазивни) и статистически методи. Впечатление прави стремежът за интердисциплинарен подход, чрез включването на данни относно рисковите фактори и резултатите от проведените Каротиден ултразвук, Дигитална субтракционна ангиография и Селективна коронарна ангиография.

Включени са 299 високорискови пациенти с данни за исхемична болест на сърцето и мозъчно-съдова симптоматика, установени въз основа на анамнеза и/или налична медицинска документация. Дизайнът на проучването е основно проспективно и при част от пациентите отговарящи на включващите критерии –ретроспективно. Дефинирани са критерии за включване и изключване в проучването.

Статистическата обработка е насочена към тестване на хипотезата за корелационна зависимост между тежестта на коронарната болест и каротидната стеноза и включва корелационен анализ, множествен логистичен регресионен модел за определяне на тежестта на КАС (каротидна артериална стеноза), като се контролира за тежест на коронарна болест, пол, възраст, пушене, диабет, хипертония, хиперлипидемия, ХБН, наличие на инсулт.

Като обобщение на резултатите д-р Цветан Желев достига до важни изводи:

- Каротидната и коронарната атеросклероза представляват взаимосвързани прояви на генерализиран атеросклеротичен процес.
- Възрастта, мъжкият пол, захарният диабет и тежката артериална хипертония се асоциират с по-тежка каротидна патология.

- Комбинираната съдова патология е честа при пациенти, насочени за инвазивна кардиологична диагностика.
- Съществува сигнификантна връзка между тежестта на каротидната и коронарната патология.
- Комбинирането на неинвазивни и инвазивни методи подобрява диагностичната точност.
- По-активният скрининг при високорискови пациенти може да подобри ранното откриване на мултифокална атеросклероза.

Чрез задълбочено изследване на каротидната атеросклероза и нейната връзка с коронарната болест, се поставя акцент върху необходимостта от ранно диагностициране на пациентите с каротидна патология насочени за инвазивна диагностика, като се предлага алтернативен диагностичен алгоритъм. Алгоритъмът представя диагностичния и клиничен подход за установяване на съпътстваща каротидна атеросклероза при пациенти, изследвани по повод исхемична болест на сърцето. Представена е оценка на тежестта на каротидната стеноза чрез ехографско и ангиографско изследване на каротидните артерии, както и странични/нежелани ефекти и предимства свързани с инвазивното изследване.

- Дисертационният труд представя приноси с потвърдителен характер и четири конкретни и добре формулирани приноси с оригинален характер: Определен е рисковият профил на пациенти с висока степен на вероятност за каротидна и коронарна стеногична патология. Разработен е приложим диагностичен алгоритъм за диагностика на каротидна атеросклероза. Установена е статистически значима градиентна зависимост между тежестта на артериалната хипертония, оценена чрез броя на необходимите антихипертензивни медикаменти, и степента на атеросклеротично засягане на каротидните артерии: определени са вероятностите за наличие на значима(и) стеноза(и) в каротидния басейн (63.7 %), за атеросклеротични промени в каротидния басейн (90.6 %) и за липса на изменения от атеросклеротичен тип по каротидните артерии (<10%) при пациенти с високостепенна артериална хипертония с поне 2 допълнителни рискови фактора (наличие на захарен диабет и/или хипер LDL-холестеролемиа $\geq 2,6$ mmol/L и/или креатининемия $\geq 97-115$ mol/L).

VI. Публикации и научна дейност.

В съответствие със законовите изисквания д-р Цветан Желев има 2 пълнотекстови публикации в български списания на базата на дисертационния труд, като и в двете публикации д-р Желев е самостоятелен автор .

В заключение, дисертационният труд на д-р Желев отговаря напълно по структура и съдържание на изискванията за присъждане на научната и образователна степен „Доктор“. Всичко това ми дава основание са гласувам положително и да предлага и на членовете на Научното жури при Медицински Университет „проф. д-р Параскев Стоянов“- Варна да гласуват положително за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ на д-р Цветан Христов Желев

Дата: 22.06.2026г.

Подпис:

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

проф. д-р Катерина Витлиянова, дмн